Magiczny Kraków

Festiwal Misteria Paschalia – oto wydarzenia towarzyszące

2018-03-31

Po co w klasztorze karcer? Dlaczego pochodzący z XIV wieku kościół św. Katarzyny Aleksandryjskiej wciąż pozostaje nieukończony? Co na protestanckim dworze Elżbiety I robił katolicki kompozytor William Byrd? Co wspólnego miały ze sobą dwory w Londynie, Rzymie i Krakowie? Po co lutni tyle strun i jak doszło do powstania muzyki wokalno-instrumentalnej? Odpowiedzi na te i wiele innych intrygujących pytań sukcesywnie poznajemy podczas wydarzeń towarzyszących Festiwalowi Misteria Paschalia.

– Warsztaty dla dzieci ze znakomitymi muzykami, wykłady prowadzone przez wybitnych specjalistów, którzy przyjadą do Krakowa prosto z zaprzyjaźnionego Edynburga czy zwiedzanie niedostępnych na co dzień zakamarków kościołów św. Katarzyny i Bożego Ciała. W tym roku Misteria Paschalia to nie tylko znakomite koncerty, ale także ciekawy i zróżnicowany program edukacyjny – mówiła Izabela Helbin, dyrektor Krakowskiego Biura Festiwalowego.

– Ubiegłoroczna zmiana formuły festiwalu wniosła do niego świeżość i wzmocniła jego pozycję międzynarodową, dzięki czemu nawiązujemy coraz bardziej interesujące partnerstwa. Jednym z owoców takich działań jest właśnie cykl nocnych wykładów organizowanych wspólnie z uniwersytetem w Edynburgu. Nie zapominamy także o najmłodszych, do których kierujemy aż trzy wydarzenia realizowane pod patronatem Kids in Kraków – zaznaczyła.

Nocne wykłady przy bazylice Bożego Ciała

Każdy, kto zna Kraków i był w Edynburgu wie, że są to prawdziwie siostrzane miasta. W ostatnich latach współpraca między nimi przeżywa rozkwit, choć mało kto wie, że trwa już od ponad 20 lat. W ubiegłym roku Kraków otrzymał nawet od Edynburga własny tartan, a teraz swoją rezydencję artystyczną podczas Festiwalu Misteria Paschalia rozpoczął zespół Dunedin Consort, na stałe stacjonujący w stolicy malowniczej Szkocji. Naturalne jest więc, że partnerem festiwalu jest także Uniwersytet w Edynburgu. Efektem tej współpracy są wykłady, które odbyły się w klasztorze oo. Kanoników Laterańskich przy bazylice Bożego Ciała w Wielki Wtorek i Wielką Środę.

Dr Noel O’Regan jest wybitnym specjalistą i honorowym pracownikiem naukowym Reid School of Music na uniwersytecie w Edynburgu. W Wielki Wtorek zaprezentował wykład „Londyn, Kraków/Warszawa, Rzym – związki muzyczne i wzajemne wpływy dworów w czasie późnego renesansu i wczesnego baroku”, stanowiący swego rodzaju uzupełnienie poprzedzającego go koncertu „Skarby dworów Tudorów i Wettynów” brytyjskiego zespołu wokalnego Stile Antico. Podobnie jak wiele europejskich dworów w późnym renesansie, również dwór królowej Elżbiety I zafascynowany był kulturą włoską, a szczególnie włoską muzyką. Pomimo że dwór był protestancki, muzycy katoliccy, tacy jak Thomas Tallis, William Byrd i Alfonso Ferrabosco, cieszyli się patronatem królowej. Po soborze trydenckim również Polska zwróciła się w kierunku Rzymu, gdy królowie z rodów Batorych i Wazów starali się o włączenie ich kraju w nurt kontrreformacji. Wykład dr. O’Regana poświęcony był różnym aspektom muzyki dworskiej w Londynie, Rzymie i Krakowie/Warszawie, jej przenoszeniu, funkcjom, a także temu, jak muzycy stawali się niekiedy pionkami w polityce międzynarodowej.

Dzięki współpracy z St Cecilia’s Hall: Concert Room & Music Museum, oddziałem uniwersytetu w Edynburgu, które jest jednocześnie domem niezwykłej kolekcji instrumentów, do Krakowa przyjechał wybitny specjalista w zakresie wykonawstwa i renowacji instrumentów muzycznych, dr Jonathan Santa Maria Bouquet. W Wielką Środę wygłosił wykład „Rozwój lutni w okresie renesansu”, podczas którego dr Santa Maria zaprezentował zmiany i modyfikacje, jakim w drugiej połowie szesnastego wieku podlegała lutnia, prowadzące do powstania instrumentu, na który John Dowland pisał swoją muzykę. Gość opowiedział także o rozwoju lutni, nie tylko w odniesieniu do muzyki i jej popularności, ale także charakterystyki fizycznej, szczególnie w formie wciąż zwiększającej się liczby strun. To zwiększanie zakresu często traktuje się jako zjawisko ściśle umiejscowione w czasie, jednak – jak wskazują dowody – jest to rozwój znacznie bardziej złożony i mniej liniowy niż dotąd uważano. Wykład stanowił wstęp do następującego po nim w bazylice Bożego Ciała koncertu cyklu Lachrimae „Elżbietańska melancholia: angielska muzyka na lutnię”, podczas którego wystąpił wybitny lutnista Paul O’Dette.

Kids in Kraków

28 marca w Centrum Kongresowym ICE Kraków odbyły się warsztaty dla dzieci, które poprowadziła Martyna Pastuszka, dyrektor artystyczny i koncertmistrzyni śląskiej orkiestry {oh!} Orkiestra Historyczna. Wspólnie z muzykami z zespołu przedstawiła dzieciom krótką historię powstania formy wokalno-instrumentalnej. Forma warsztatów została tak pomyślana, żeby przy pomocy utworów znajdujących się w programie przygotowanego przez Martynę Pastuszkę koncertu „Żałobny lament”, który był prezentowany na festiwalu dzień później, pokazać mechanizm wykształcenia się form wokalno-instrumentalnych. Jednocześnie zaprezentowano brzmienie różnych ciekawie brzmiących instrumentów. Rodzice z dziećmi mogli też zwiedzać sakralne lokalizacje festiwalowe – w ramach projektu Kids in Kraków. Spacery odbywały się w dniach koncertowych, co pozwoliło nie tylko na poznanie niezwykłych historii i mało znanych faktów zwiedzanych obiektów, ale dało także możliwość unikatowego wejścia w świat festiwalowy od kuchni. Pierwszym punktem na tej trasie była bazylika Bożego Ciała. Świątynia była dla Kazimierza tym, czym kościół Mariacki dla Krakowa. Po sześciu wiekach historii naznaczonej pożarami, remontami i grabieżami monumentalna budowla kościoła Bożego Ciała wciąż stoi w sercu Kazimierza, kryjąc wiele tajemnic. Po co w kościele karcer? Co przedstawia najbardziej tajemniczy obraz w Krakowie? Do czego nawiązują symbole na ambonie? Co miał wspólnego tutejszy klasztor z potopem szwedzkim? Z ilu piszczałek zbudowane są największe organy w Krakowie? Na te pytania odpowiedziano podczas godzinnego spaceru po bazylice.

28 marca odbył się spacer po kościele oo. augustianów pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej, który swoje powstanie zawdzięcza dość dramatycznym okolicznościom. W tej historii są nie tylko zbrodnia i klątwa, ale także królewska pokuta. Dlaczego po ponad sześciu wiekach kościół wciąż jest nieukończony? Jak to możliwe, że przetrwał powódź, pożar i trzęsienia ziemi? Czym zajmował się Izajasz Boner? Dlaczego 22 dnia każdego miesiąca kościół tonie w różach? Gdzie znajduje się tajne przejście prowadzące do klasztoru Augustianek?

Festiwal Misteria Paschalia

Festiwal Misteria Paschalia to jeden z najbardziej rozpoznawalnych i najważniejszych europejskich festiwali poświęconych muzyce renesansu i baroku. Zasłużył na to miano konsekwentnie budowanym

wizerunkiem, spójną ideą oraz wysmakowanym programem. Prezentuje niepowtarzalny repertuar, w tym przedsięwzięcia nowe lub przygotowane specjalnie na festiwal. Formuła opiera się na prezentacji starannie wyselekcjonowanej muzyki związanej z Wielkim Tygodniem i Wielkanocą, wykonywanej przez uznanych mistrzów i wybitnych interpretatorów muzyki dawnej. W ciągu czternastu lat powstała marka, która przyciąga melomanów z całego kraju i jednocześnie promuje Kraków jako miasto, w którym odbywają się wydarzenia kulturalne na najwyższym światowym poziomie. 15. Festiwal Misteria Paschalia odbywa się od 26 marca do 2 kwietnia w Krakowie.

Więcej o Festiwalu: **www.misteriapaschalia.com**